

Topologia I

Data ostatniej aktualizacji: 9 października 2024

1 Przestrzenie Metryczne i przestrzenie topologiczne

Twierdzenie 1: Przydatne Zależności Zbiorowe

- $\bigcup_{i \in I} (A_i \cup B_i) = \bigcup_{i \in I} A_i \cup \bigcup_{i \in I} B_i$
- $\bigcup_{i \in I} (A_i \cap B_i) \subseteq \bigcup_{i \in I} A_i \cap \bigcup_{i \in I} B_i$
- $D \cap \bigcup_{i \in I} A_i = \bigcup_{i \in I} (A_i \cap D)$
- $D \cup \bigcup_{i \in I} A_i = \bigcup_{i \in I} (A_i \cup D)$
- $D \setminus \bigcup_{i \in I} A_i = \bigcap_{i \in I} D \setminus A_i$
- $\bigcup_{j \in J} \bigcup_{k \in K} C_{j,k} = \bigcup_{k \in K} \bigcup_{j \in J} C_{j,k}$
- $\bigcup_{j \in J} \bigcap_{k \in K} C_{j,k} \subseteq \bigcap_{k \in K} \bigcup_{j \in J} C_{j,k}$

Definicja 1: Metryka i Przestrzeń Metryczna

METRYKĄ na zbiorze X nazywa się funkcję $d : X \times X \rightarrow \mathbb{R}$ spełniającą następujące warunki:

1. $d(x, y) = 0$ wtedy i tylko wtedy, gdy $x = y$,
2. $d(x, y) = d(y, x)$, dla $x, y \in X$,
3. $d(x, y) \leq d(x, z) + d(z, y)$, dla $x, y, z \in X$.

Parę (X, d) nazywamy PRZESTRZENIĄ METRYCZNĄ.

Definicja 2: Zbiór Otwarty w Przestrzeni Metrycznej

U jest otwarty w przestrzeni metrycznej, jeśli

$$\forall_{x \in U} \exists_{r \in \mathbb{R}} B(x, r) \subset U$$

Inaczej: Dla każdego punktu należącego do zbioru, istnieje kula o środku w tym punkcie, która się całkowicie zawiera w tym zbiorze

Definicja 3: Topologia

Rodzina zbiorów \mathcal{T} jest **TOPOLOGIĄ** na X jeśli spełnione są warunki:

1. $\emptyset, X \in \mathcal{T}$
2. Iloczyn dowolnej skończonej liczby elementów topologii należy do tej topologii
3. Suma dowolnej liczby elementów topologii należy do tej topologii.

Elementy \mathcal{T} nazywamy **ZBIORAMI OTWARTYMI**. Mają one następujące własności:

1. Dowolna suma (nawet nieskończona) zbiorów otwartych jest zbiorem otwartym.
2. Skończony iloczyn zbiorów otwartych jest zbiorem otwartym.

Własności:

1. Punkty izolowane są zbiorami otwartymi.

Definicja 4: Typy Topologii

Przestrzeń topologiczna (X, \mathcal{T}) spełnia warunek:

- $T_0 : \forall_{x \neq y \in X} \exists_{V \in \mathcal{T}} (x \in V, y \notin V) \vee (x \notin V, y \in V)$
- $T_1 : \forall_{x \neq y \in X} \exists_{V, U \in \mathcal{T}} (x \in U, y \notin U) \wedge (x \in V, y \in V)$
- T_2 (Hausdorffa) : $\forall_{x \neq y \in X} \exists_{V, U \in \mathcal{T}} (x \in U, y \in V) \wedge (U \cap V = \emptyset)$ **Własności:**
 - Przestrzeń X jest Hausdorffa wtedy i tylko wtedy, gdy przekątna $\{(x, x) : x \in X\}$ jest zbiorem domkniętym w przestrzeni produktowej $X \times X$.
 - Podprzestrzeń przestrzeni Hausdorffa jest przestrzenią Hausdorffa
 - Przestrzeń produktowa przestrzeni Hausdorffa również jest Hausdorffa.
 - Zwarte podprzestrzenie przestrzeni Hausdorffa są domknięte.

Twierdzenie 2

Jeśli \mathcal{T} jest generowane przez metrykę $d : X \times X \rightarrow \mathbb{R}$ to (X, \mathcal{T}) jest Hausdorffa.

$$B\left(x, \frac{d(x, y)}{2}\right) \cap B\left(y, \frac{d(x, y)}{2}\right) = \emptyset$$

Definicja 5: Baza Topologii

Rodzinę \mathcal{B} podzbiorów otwartych przestrzeni topologicznej (X, \mathcal{T}) nazywamy bazą topologii \mathcal{T} , jeśli:

$$\forall_{U \in \mathcal{T}} \forall_{x \in U} \exists_{B \in \mathcal{B}} x \in B \subset U$$

Przykłady Baz:

- $\mathcal{T} = \mathcal{T}(d)$ to bazą są kule $B(x, r)$, r -dowolne, $x \in X$
- $(\mathbb{R}, \mathcal{T}(d_e))$ to baza jest rodzina $\left\{ \left(q - \frac{1}{n}, q + \frac{1}{n} \right), q \in \mathbb{Q}, n \in \mathbb{N} \right\}$

Twierdzenie 3

X -dowolny zbiór, \mathcal{B} -rodzina podzbiorów X

1. $\bigcup_{B \in \mathcal{B}} B = X, \emptyset \in \mathcal{B}$
2. $B_1, B_2 \in \mathcal{B}$ jeśli $x \in B_1 \cap B_2$ to istnieje $B \in \mathcal{B}$, t. że $B \subset B_1 \cap B_2$

Wówczas rodzina \mathcal{T} zbiorów $U \subset X$ takich, że jeśli $x \in U$, to $x \in B \subset U$ dla pewnego $B \in \mathcal{B}$, jest topologią w X .

Definicja 6: Przykład przestrzeni topologicznych

$$X = \mathbb{R}$$

$$Z = \left\{ \frac{1}{i}, i \in \mathbb{Z} \setminus \{0\} \right\}$$

\mathcal{B} - rodzina podzbiorów \mathbb{R}

$$\mathcal{B} = \left\{ \begin{array}{l} B\left(x, \frac{1}{n}\right), x \neq 0, n \in \mathbb{N}_+ \\ U_i(0) = B\left(0, \frac{1}{n}\right) \setminus \mathbb{Z} \end{array} \right.$$

Definicja 7: Płaszczyzna Niemyckiego

$$P \subset \mathbb{R}^2, P = \{(x, y), x \geq 0\}$$

$$\mathcal{B} = \left\{ \begin{array}{l} B_{d_e}\left(x, \frac{1}{n}\right) \subset P, n \in \mathbb{N}_+, x \in P \\ B_{d_e}\left(x, \frac{1}{n}\right) \text{ styczne do osi } y \text{ wraz z punktem styczności} \end{array} \right.$$

Definicja 8: Topologia Porządkowa

(X, \leq) - zbiór z linowym porządkiem

$$\mathcal{B} = \left\{ \begin{array}{l} \forall_{y \in X} B_y = \{x \in X, y < x\} \\ \forall_{y \in X} B^y = \{x \in X, y > x\} \\ \forall_{x, y \in X} B_x^y = \{z \in X, x < z < y\} \end{array} \right.$$

Definicja 9: Topologia Strzałki na \mathbb{R}

$$\mathcal{B} = \{(a, b], a, b \in \mathbb{R}\} \cup \emptyset$$

Definicja 10: Otoczenie punktu

Zbiór V jest otoczeniem punktu $x \in X$ w przestrzeni topologicznej (X, \mathcal{T}) jeśli $\exists_{U \in \mathcal{T}}$ t.ż. $x \in U \subset V$

Definicja 11: Zbieżność

Jeśli $\mathcal{T} = \mathcal{T}(d)$ to mówimy że:

$$(x_n)_{n=1}^{\infty} \in X \text{ zbieżny do } x_0 \iff d(x_n, x_0) \xrightarrow{n} 0$$

Definicja 12: Domknięcie zbioru

Niech $A \subset X, (X, \mathcal{T})$ -prz.topologiczna. A jest DOMKNIĘTY jeśli

$$\overline{A} = \{x \in X, \forall_{V \text{ - otwarte}} V \cap A \neq \emptyset\}$$

Własności:

1. $\overline{\overline{A}} = \overline{A}$
2. A jest domknięty $\iff X \setminus A$ jest otwarty
3. Jest to najmniejszy w sensie zawierania zbiór w X zawierający A
4. $\overline{A} = \bigcap \{A \subset F \subset X, F \text{ domknięty}\}$
5. Skończona suma zbiorów domkniętych jest zbiorem domkniętym
6. Dowolny (nawet nieskończony) iloczyn zbiorów domkniętych jest zbiorem domkniętym

Dodatkowo, w przestrzeni metrycznej (X, d)

$$\overline{A} = \{x \in X; \exists_{(a_n)_{n=1}^{\infty} \in A} a_n \rightarrow x\}$$

Inaczej: Zbiór A jest domknięty w przestrzeni metrycznej jeśli każdy ciąg nieskończony zawarty w A jest zbieżny do elementu z tego zbioru.

Twierdzenie 4

(X, \mathcal{T}) przestrzeń topologiczna, $Y \subset X$. Wtedy

$$B \subset (Y, \mathcal{T}|_Y) \text{ jest domknięty} \iff \exists_{A \text{ domknięty w } Y} B = Y \cap A$$

Definicja 13: Wnętrze zbioru

$$Int(A) = \bigcap_{u \in \mathcal{T}, U \subset A} U \iff Int(A) \text{ to maksymalny zbiór otwarty zawarty w } A$$

Własności:

1. Wnętrze zbioru F jest otwartym podzbiorem F .
2. Wnętrze jest sumą wszystkich otwartych podzbiorów F .
3. Wnętrze jest największym zbiorem otwartym zawartym w F .
4. Zbiór jest otwarty wtedy i tylko wtedy, gdy jest swoim własnym wnętrzem.
5. Wnętrze dowolnego zbioru równa się swojemu wnętrzu: $Int(Int(S)) = Int(S)$
6. Jeżeli S jest podzbiorem F , to $Int(S)$ jest podzbiorem $Int(F)$.
7. Wnętrze części wspólnej zbiorów jest częścią wspólną wnętrza tych zbiorów: $Int(S \cap F) = Int(S) \cap Int(F)$
8. Jeżeli S jest zbiorem otwartym, to S jest podzbiorem F wtedy i tylko wtedy, gdy S jest podzbiorem $Int(F)$.

Definicja 14: Brzeg Zbioru

$$bdA = \overline{A} \setminus Int(A)$$

Definicja 15: Odwzorowanie ciągłe w przestrzeni metrycznej

$f : X \rightarrow Y$ jest ciągła jeśli

$$\forall_{a \in X} \forall_{\epsilon > 0} \exists_{\delta > 0} \forall_{b} d_X(a, b) < \delta \implies d_Y(f(a), f(b)) < \epsilon \quad \text{def. Cauchy'ego}$$

$$\forall_{a \in X} \forall_{a_n} \xrightarrow[d_Y]{a_n} a \implies f(a_n) \xrightarrow[d_Y]{} f(a) \quad \text{def. Heine'ego}$$

Twierdzenie 5: Charakteryzacja funkcji ciągłych

$f : (X, \mathcal{T}_X) \rightarrow (Y, \mathcal{T}_Y)$

NWSR

1. f jest CIĄGŁA
2. Przeciwobraz każdego zbioru otwartego jest otwarty

$$\forall_{U \in \mathcal{T}_Y} f^{-1}(U) \in \mathcal{T}_X$$

3. Przeciwobraz każdego zbioru domkniętego jest domknięty.

$$F \subset Y - \text{domknięty} \implies \mathcal{T}^{-1}(F) - \text{domknięty w } X$$

4. Obraz domknięcia każdego zbioru zawiera się w domknięciu obrazu tego zbioru.

$$\bigvee_{A \subset X} f(\overline{A}) \subset \overline{f(A)}$$

5. $\bigvee_{x \in X} \bigvee_{V \subset Y} \bigvee_{\text{otwarte } U \subset X} \bigvee_{\text{otoczenie } X} f(U) \subset Y$

Własności:

- Złożenie przekształceń ciągłych jest ciągłe
- Obcięcie przekształcenia ciągłego jest ciągłe

Uwaga:

Ciągłość wystarczy sprawdzić na dowolnej bazie \mathcal{B}

Definicja 16: Homeomorfizm

Odwzorowanie $f : (X, d_X) \rightarrow (Y, d_Y)$ jest HOMEOMORFIZMEM, jeśli

1. f jest bijekcją
2. f i f^{-1} jest bijekcją

Mówimy że f jest ZANURZENIE HOMEOMORFIZMU jeśli zadaje homeomorfizm ze zbioru X w jego obraz $f(X)$

Własności:

1. Niezmiennikami homeomorfizmu są domkniętość, otwartość, zwartość, ośrodkowość, spójność, izolowaność, skupienie, spójność.

Twierdzenie 6: Homeomorficzność z dziedziną

Niech $f : X \rightarrow Y$ będzie ciągłym przekształceniem przestrzeni topologicznej (X, \mathcal{T}_X) w przestrzeń (Y, \mathcal{T}_Y) i rozpatrzmy wykres $W(f) = \{(x, f(x)), x \in X\} \subset X \times Y$ przekształcenia f jako podprzestrzeń iloczynu kartezjańskiego $(X \times Y, \mathcal{T})$ przestrzeni (X, \mathcal{T}_X) i (Y, \mathcal{T}_Y) . Wtedy

1. (X, \mathcal{T}_X) jest homeomorficzna z $W(f)$
2. Jeśli (Y, \mathcal{T}_Y) jest przestrzenią Hausdorffa, to $W(f)$ jest domkniętym podzbiorem $(X \times Y, \mathcal{T})$

Definicja 17: Zbiór Gęsty

(X, \mathcal{T}) - p. topologiczna, $A \subset X$
NWSR

1. A jest GĘSTY
2. Domknięciem zbioru A jest cała przestrzeń

$$\overline{A} = X$$

3. Zbiór A jest ma z każdym niepustym zbiorem otwartym co najmniej jeden punkt wspólny.

$$\bigvee_{U \in \mathcal{T}} A \cap U \neq \emptyset$$

4. Dopełnieniem zbioru A jest zbiór brzegowy -

$$X \setminus A - \text{brzegowy}$$

UWAGA: Zbiór może być jednocześnie gęsty i brzegowy

UWAGA: Zbiór gęsty musi zawierać wszystkie punkty izolowane danej przestrzeni.

Definicja 18: Zbiór Brzegowy

(X, \mathcal{T}) - p. topologiczna, $A \subset X$
NWSR

1. A jest BRZEGOWY
2. Wnętrze A jest puste

$$\text{Int}(A) = \emptyset$$

3. Dopełnienie zbioru A jest zbiorem gęstym

Zbiór A nazywamy BRZEGOWYM jeśli jego wnętrze jest puste

UWAGA: Zbiór może być jednocześnie gęsty i brzegowy

Definicja 19: Przestrzeń Ośrodkowa

Przestrzeń Topologiczną (X, \mathcal{T}) nazywamy OŚRODKOWĄ, jeśli zawiera co najwyżej przeliczalny podzbiór gęsty.

Własności:

1. Podprzestrzeń przestrzeni ośrodkowej nie musi być ośrodkowa
2. Przestrzeń metryzowalna jest ośrodkowa wtedy i tylko wtedy, gdy przestrzeń posiada bazę przeliczalną.
3. Podprzestrzeń przestrzeni metrycznej ośrodkowej jest ośrodkowa.
4. Przestrzeń zwarta metryczna jest ośrodkowa.
5. Iloczyn kartezyjski maksymalnie 2^{\aleph_0} wielu przestrzeni ośrodkowych jest ośrodkowy

Twierdzenie 7: Tietzego

Niech $f : A \rightarrow [a, b]$ będzie funkcją ciągłą określoną na podprzestrzeni domkniętej przestrzeni metryzowalnej (X, \mathcal{T}) . Wówczas istnieje funkcja ciągła $\bar{f}(x) : X \rightarrow [a, b]$ taka, że $\bar{f}(x) = f(x)$ dla $x \in A$.

UWAGA: Zachodzi to również dla $f : A \rightarrow \mathbb{R}^n$

2 Zwartość

Definicja 20: Zbiór zwarty

(X, \mathcal{T}) - prz. topologiczna. Hausdorffa
NWSR

1. X jest ZWARTA
2. Z dowolnego pokrycia X zbiorami otwartymi można wybrać podpokrycie skończone

Własności:

1. Ciągły obraz przestrzeni zwartej jest zwarty.
2. Funkcja ciągła na przestrzeni zwartej o wartościach w \mathbb{R} jest ograniczona i przyjmuje swoje kresy.
3. Obraz zbioru zwartego w funkcji ciągłej na przestrzeń Hausdorffa jest podzbiorem zwartym
4. Iloczyn kartezjański przestrzeni zwartych (z topologią produktową) jest zwarty.
5. Zwarty podzbiór przestrzeni Hausdorffa jest domknięty.
6. Ciągła bijekcja zwartej przestrzeni X na przestrzeń Hausdorffa Y jest homeomorfizmem.
7. Każdy domknięty podzbiór przestrzeni zwartej jest zwarty.
8. Metryczna przestrzeń zwarta jest zupełna

Gdy X jest przestrzenią metryczną, zachodzą mocniejsze własności
NWSR

1. X jest zwarta
2. Każdy ciąg (x_n) w tej przestrzeni zawiera podciąg (x_{n_k}) zbieżny do punktu należącego do tej przestrzeni (tzn. X jest ciągowo zwarta).
3. Z każdego przeliczalnego pokrycia można wybrać podpokrycie skończone
4. dla każdej funkcji ciągłej $f : X \rightarrow \mathbb{R}$ obraz $f(X)$ jest ograniczony

Definicja 21: Kostka Cantora

Weźmy przestrzeń top. $(\{0, 1\}^{\mathbb{N}}, d_{fd})$

$$d_{fd} = \begin{cases} 0 & a = b \\ \frac{1}{i}, i = \min(a_j \neq b_j) \end{cases}$$

Twierdzenie 8: Tw. Kuratowskiego

Niech $(X \times Y, \mathcal{T})$ będzie iloczynem przestrzeni topologicznej (Y, \mathcal{T}) i przestrzeni zwartej (Y, \mathcal{T}_Y) . Wykazać, że rzut zbioru domkniętego w iloczynie $X \times Y$ na X jest zbiorem domkniętym w (X, \mathcal{T}_X) .

Twierdzenie 9

(X, \mathcal{T}_X) - zwarte
 (Y, \mathcal{T}_Y) - Hausdorffa.
 $f : X \rightarrow Y$ odwzorowanie ciągłe.
Wówczas $f(X) \subset Y$ jest podzbiorem zwartym.

Twierdzenie 10

Produkt przestrzeni zwartej z topologią produktową jest zwarty.

Twierdzenie 11: Tw. Tichonowa

Przeliczalny produkt przestrzeni zwartej jest zwarty.

Definicja 22: Przestrzeń Doklejona

Niech $(X, \mathcal{T}_X), (Y, \mathcal{T}_Y)$ prz. top.

$K \subset X$

$f : K \rightarrow Y$ - ciągle

Na przestrzeni $X \sqcup Y$ wprowadzamy relację równoważności:

$$\forall_{x \in K} \begin{cases} x \sim f(x) \\ \text{pozostałe klasy abstrakcji są jednoelementowe} \end{cases}$$

Przestrzeń $((X \sqcup Y)_{/\sim}, \mathcal{T}_{X \sqcup Y_{/\sim}})$ nazywamy PRZESTRZENIĄ OTRZYMANĄ Z X PRZEZ DOKLEJENIE Y WZDŁUŻ f , ozn. $X \cup_f Y$.

Twierdzenie 12

Niech $X \subset \mathbb{R}^m, \quad Y \subset \mathbb{R}^n$ zwarte

K - domknięty podzbiór w $X, f : K \rightarrow Y$.

Wówczas $X \cup Y$ zawiera się homeomorficznie w \mathbb{R}^{n+m+1}

3 Spójność

Definicja 23: Przestrzeń Spójna

(X, \mathcal{T}_X) jest spójna jeśli nie można jej przedstawić w postaci $X = A \cup B$ gdzie

1. A, B otwarte w X
2. $A \cap B = \emptyset$
3. $A \neq \emptyset \neq B$

Uwaga:

Równoważnie można zakładać spójność:

1. Nie istnieją domknięte A i B , $A \neq \emptyset \neq B$, $A \cap B = \emptyset$ $X = A \cup B$
2. Nie istnieje ciągła surjekcja $X \xrightarrow{\text{"na"}} \{0, 1\}$ (jedynymi funkcjami ciągłymi z X w $\{0, 1\}$ są funkcje stałe)

Własności:

1. Ciągłe przekształcenia zachowują spójność przestrzeni. (Jest to równoważne własności Darboux na \mathbb{R}^n)
2. Suma dwóch zbiorów spójnych o niepustym przekroju jest zbiorem spójnym.
3. Iloczyn kartezjański dowolnej rodziny przestrzeni spójnych jest spójny.
- 4.
5. Suma wszystkich podzbiorów spójnych jest zbiorem spójnym.

Twierdzenie 13

Niech (X, \mathcal{T}) , $S \subset T \subset \overline{S}$ zbiór S jest spójny, to zbiór T też jest spójny. W szczególności, domknięcie zbioru spójnego jest spójne.

Definicja 24: Droga

DROGĄ w przestrzeni topologicznej (X, \mathcal{T}) łączącą punkty $a, b \in X$ nazywamy przekształcenie ciągłe $f : [0, 1] \rightarrow X$ takie, że $f(0) = a, f(1) = b$.

Definicja 25: Przestrzeń łukowo spójna

Przestrzeń topologiczna (X, \mathcal{T}) jest ŁUKOWO SPÓJNA, jeśli każdą parę punktów z X można połączyć drogą w X . **Własności:**

1. Otwarty łukowo spójny podzbiór przestrzeni euklidesowej jest łukowo spójny
2. Przestrzeń ściągalna jest łukowo spójna.

Definicja 26: Składowa przestrzeni topologicznej

SKŁADOWĄ PRZESTRZENI TOPOLOGICZNEJ (X, \mathcal{T}) nazywamy zbiór spójny S w X taki, że żaden zbiór w X , zawierający w istotny sposób S , nie jest spójny.

Własności

1. Każda przestrzeń jest sumą rozłączną swoich składowych spójności.
2. Składowe spójne są domknięte w X

Definicja 27: Składowa Łukowej Spójności

SKŁADOWĄ ŁUKOWEJ SPÓJNOŚCI przestrzeni topologicznej (X, \mathcal{T}) nazywamy maksymalny, w sensie inkluzji, łukowo spójny podzbiór X .

UWAGA: Składowe łukowej spójności nie muszą być domknięte

4 Zupełność

Definicja 28: Ciąg Cauchy'ego

Ciąg punktów (x_n) w przestrzeni metrycznej (X, d) nazywamy ciągiem Cauchy'ego, jeśli

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \forall n, m \geq n_0 \quad d(x_n, x_m) < \varepsilon$$

Własności:

1. Każdy ciąg zbieżny w (X, d) jest ciągiem Cauchy'ego
2. Każdy ciąg Cauchy'ego jest ograniczony
3. Jeśli ciąg Cauchy'ego x_n ma punkt skupienia x_0 , to $x_n \rightarrow x_0$.

Definicja 29: Zupełność

Przestrzeń metryczna (X, d) jest ZUPEŁNA, jeśli każdy ciąg Cauchy'ego w tej przestrzeni jest zbieżny.

Własności:

1. Przestrzenie euklidesowe (\mathbb{R}^n, d_e) są zupełne.
2. Dowolny zbiór z topologią dyskretną jest przestrzenią metryzowalną w sposób zupełny przez metrykę dyskretną.
3. Przestrzeń jest zupełna \iff każdy zstępujący ciąg niepustych zbiorów domkniętych o średnicach dążących do zera ma niepuste przecięcie. (Warunek Cantora)
4. W przestrzeni metrycznej zupełnej przeliczalna suma domkniętych zbiorów brzegowych jest zbiorem brzegowym. (Tw. Baire'a)
5. Przestrzeń metryczna jest zupełna i całkowicie ograniczona \iff przestrzeń metryczna jest zwarta.

Twierdzenie 14

Niech (X, d_x) będzie przestrzenią metryczną, $Y \subset X$ i niech d_y będzie obcięciem metryki d_x do Y . Wówczas:

1. jeśli przestrzeń (Y, d_y) jest zupełna, to zbiór Y jest domknięty w (X, d_x)

2. jeśli przestrzeń (X, d_x) jest zupełna i zbiór Y jest domknięty w (X, d_x) , to przestrzeń (Y, d_y) jest zupełna.

Twierdzenie 15

Jeśli przestrzeń metryczna (Y, d) jest zupełna, to dla dowolnej przestrzeni topologicznej (X, \mathcal{T}) , przestrzeń funkcyjna $(C_b(X, Y), d_{\text{sup}})$ jest zupełna.

Definicja 30: Przekształcenie zwężające

Przekształcenie $T : X \rightarrow X$ przestrzeni metrycznej (X, d) w siebie jest ZWĘŻAJĄCE, jeśli dla pewnej stałej $c \in [0, 1)$ zachodzi

$$d(T(x), T(y)) \leq c \cdot d(x, y), x, y \in X$$

Definicja 31: Punkt Stały

Mówimy, że x jest PUNKTEM STAŁYM PRZEKSZTAŁCENIA T , jeśli $T(x) = x$.

Twierdzenie 16

(X, d) - przestrzeń metryczna

$T : X \rightarrow X$ - przekształceniem zwężającym

to T ma dokładnie jeden punkt stały.

Ponadto, dla dowolnego $a \in X$ ciąg iteracji $T(a), T(T(a)), \dots$ zbiega do punktu stałego przekształcenia T

Definicja 32: Całkowita ograniczoność

Zbiór w przestrzeni metrycznej (X, d) jest CAŁKOWICIE OGRANICZONY, jeśli dla każdego $\varepsilon > 0$ można go pokryć skończenie wieloma zbiorami o średnicach $\leq \varepsilon$.

Twierdzenie 17

Przestrzeń metryczna (X, d) jest zwarta \iff jest zupełna i całkowicie ograniczona.

UWAGA:

W \mathbb{R}^n

domkniętość \iff zupełność

ograniczoność \iff całkowita ograniczoność

Definicja 33: Rodzina Przekształceń Jednakowo Ciągłych

X, \mathcal{T} - p. topologiczna

Rodzina przekształceń ciągłych $\mathcal{F} \subset C(X, \mathbb{R}^n)$ z przestrzeni topologicznej (X, \mathcal{T}) w przestrzeń euklidesową (\mathbb{R}^n, d_e) jest JEDNAKOWO CIĄGŁA, jeśli dla każdego $x \in X$ i $\varepsilon > 0$ istnieje otoczenie U punktu x takie, że dla wszystkich $f \in \mathcal{F}$, $\text{diam} f(U) \leq \varepsilon$

Definicja 34: Rodzina ograniczona

X, \mathcal{T} - p. topologiczna

Rodzina $\mathcal{F} \subset C(X, \mathbb{R}^n)$ jest OGRANICZONA, jeśli dla pewnego $r > 0$, obrazy $f(X)$ wszystkich przekształceń $f \in \mathcal{F}$ leżą w kuli $B(\mathbf{0}, r)$.

Twierdzenie 18

(X, \mathcal{T}) - przestrzeń zwarta

$\mathcal{F} \subset C(X, \mathbb{R}^n)$ - rodzina jednakowo ciągła i ograniczona

Wówczas domknięcie \mathcal{F} w przestrzeni metrycznej $(C(X, \mathbb{R}^n), d_{\text{sup}})$ jest zwarte

5 Homotopie

Definicja 35: Przekształcenie Homotopijne

Przekształcenia ciągłe $f, g : X \rightarrow Y$ przestrzeni (X, \mathcal{T}_X) w (Y, \mathcal{T}_Y) są homotopijne, jeśli istnieje przekształcenie ciągłe

$$H : X \times I \rightarrow Y \text{ — homotopia łącząca } f \text{ z } g$$

takie, że $f(x) = H(x, 0)$ i $g(x) = H(x, 1)$, dla $x \in X$. Piszemy wówczas $f \sim g$

Definicja 36: Homotopijna Równoważność

Przestrzenie X i Y są homotopijnie równoważne jeśli istnieją ciągłe

$$f : X \rightarrow Y \quad g : Y \rightarrow X$$

t.że

$$g \circ f \sim id_X \quad f \circ g \sim id_Y$$

Uwaga:

Jeśli X jest homeomorficzna z Y to X i Y są homotopijnie równoważne.

Definicja 37: Przestrzeń Ściągalna

Przestrzeń topologiczna (X, \mathcal{T}) jest ŚCIAĞALNA, jeśli identyczność jest homotopijna z przekształceniem stałym $\varepsilon_a(x) = a$, dla pewnego $a \in X$. **Uwaga:**

Przestrzeń ściągalna jest łukowo spójna.

Definicja 38: Pętle i Homotopie między pętlami

Niech (X, \mathcal{T}) będzie przestrzenią topologiczną z wyróżnionym punktem $a \in X$.

1. Pętlą w X zaczepioną w a nazywamy drogę $\alpha : I \rightarrow X$ taką, że $\alpha(0) = a = \alpha(1)$. Zbiór pętli w X zaczepionych w a oznaczamy symbolem $\Omega(X, a)$.
2. Homotopią między pętlami $\alpha, \beta \in \Omega(X, a)$ nazywamy homotopię $H : I \times I \rightarrow X$ łączącą α z β i spełniającą warunek $H(0, t) = a = H(1, t)$, dla $t \in I$.

Własności:

1. Jeśli X jest ściągalna i $a \in X$ to $\Omega(X, a)/\sim$ jest jednopunktowy

Twierdzenie 19

Niech $f : I^n \rightarrow S^1$ będzie przekształceniem ciągłym, gdzie S^1 oznacza okrąg jednostkowy, oraz $f(0) = 1$. Istnieje wówczas dokładnie jedno przekształcenie ciągłe $\tilde{f} : I^n \rightarrow \mathbb{R}$ takie, że $E \circ \tilde{f} = f$, oraz $\tilde{f}(0) = 0$.

Twierdzenie 20

Pętle $\alpha, \beta \in \Omega(S^1, 1)$ są homotopijne wtedy i tylko wtedy, gdy mają równe stopnie, $\deg(\alpha) = \deg(\beta)$.

Definicja 39: Iloczyn Pętli

ILOCZYNEM PĘTLI $\alpha, \beta \in \Omega(X, a)$ nazywamy pętlę

1. $\alpha \star \beta(s) = \begin{cases} \alpha(2s), & \text{jeśli } s \in [0, \frac{1}{2}], \\ \beta(2s - 1), & \text{jeśli } s \in [\frac{1}{2}, 1]. \end{cases}$
2. Pętla odwrotna do $\alpha \in \Omega(X, a)$ jest określona formułą $\alpha^{-1}(s) = \alpha(1 - s)$, $s \in [0, 1]$.

Definicja 40: Grupą podstawową

GRUPĄ PODSTAWOWĄ $\pi_1(X, a)$ przestrzeni topologicznej (X, T) z wyróżnionym punktem a nazywamy zbiór klas abstrakcji $[\alpha] = \{\alpha' : \alpha' \in \Omega(X, a), \alpha \sim \alpha'\}$, $\alpha \in \Omega(X, a)$, z działaniem mnożenia $[\alpha][\beta] = [\alpha \star \beta]$, elementem jednostkowym $[\varepsilon_a]$ i operacją odwracania $[\alpha]^{-1} = [\alpha^{-1}]$.

Twierdzenie 21

Jeśli przestrzeń (X, T) jest łukowo spójna, to dla dowolnych punktów $a, b \in X$, grupy $\pi_1(X, a)$ i $\pi_1(X, b)$ są izomorficzne.